

Miniconferentie tien jaar Groen Kennisnet

Jan Nijman

Ton van den Born [fotograaf]

Jan Nijman is redacteur/ict-specialist bij S[i]llo, uitgever van het vakblad Groen Onderwijs en dienstverlener op het gebied van informatievoorziening en communicatieondersteuning voor het groene onderwijs.

In 1999 startte Aad Alkemade in samenwerking met voorlopers uit het groene onderwijs in opdracht van LNV met de ontwikkeling van Groen Kennisnet. Livelink werd gebruikt als platform. Tijdens de miniconferentie 'Tien jaar Groen Kennisnet' op 9 december 2009 in Wageningen blikten bestuurders, managers, gebruikers en ontwikkelaars terug, maakten de balans op en keken vooruit.

De 125 deelnemers kwamen er om met organisator Groene Kennis Coöperatie de balans op te maken en de blik op de toekomst te richten. En natuurlijk ook om feest te vieren vanwege het tienjarig bestaan. Tijdens het plenaire onderdeel 'De impact' kregen de deelnemers een terugblik op de totstandkoming van deze ict-infrastructuur voor het groene onderwijs voorgeschoteld, gevolgd door de presentatie van de audit op Groen Kennisnet (GKN) en korte speedpresentaties van GKN-toepassingen.

Wat scholen met GKN-toepassingen doen, werd vervolgens gedemonstreerd in twee rondes workshops

Speedpresentatie Groenkennisnet.tv

Gebruikers van Groen Kennisnet kunnen gebruik maken van een streaming mediaserver. Ze kunnen video's uploaden. Thijs Heijman, docent en ict-coördinator in Roermond (Citaverde College) laat in vijf minuten zien hoe Groenkennisnet.tv werkt, een laagdrempelige toepassing voor docenten en leerlingen in het groene onderwijs.

De mediaserver is ontwikkeld door Daidalos, in opdracht van Groen Kennisnet, samen met Can-IT. Gebruikers met een livelink-account kunnen filmpjes uploaden, waarbij ze zelf een formulier met gegevens moeten invullen. Nadat ze door een redactie worden beoordeeld en gemetadateerd, worden de filmpjes toegankelijk voor docenten, studenten en leerlingen in het groene onderwijs. Ze zijn ze vindbaar in de Educatieve Contentcatalogus. Meer info: www.groenkennisnet.tv

in het programma-onderdeel 'Van pioniers naar brede dragers'. In 'de Uitdaging' ten slotte was de aandacht gericht op de toekomst van Groen Kennisnet.

Breed inzetbare ict-infrastructuur

In 1999 nam René van Schie, beleidsambtenaar bij hij het ministerie van LNV, het initiatief om een intranetachtige omgeving voor het groene onderwijs op te zetten. Hij gaf organisatieadviseur Aad Alkemade opdracht het uit te werken, samen met voorlopers uit het groene onderwijs. Ze kozen voor Livelink. "Hoogwaardige software," zo zegt van Schie tijdens zijn presentatie op de conferentie, "met het zwaartepunt op documentontsluiting. Je kunt het een merkwaardige keuze vinden, het is meer geschikt voor grote bedrijven, maar het bleek een goede oplossing."

Van Schie maakt onderscheid in de ontwikkeling van GKN: de startperiode, van 1999 tot 2004, was de periode van experimenteren, zoeken naar de mogelijkheden van Livelink. Na 2004, de periode van groei en verankering, werden toepassingen ontwikkeld zoals de Educatieve Content Catalogus, de backoffice van het Groene Lab, portfolio's en de Communities of Practice. Groen Kennisnet werd in 2005 ondergebracht bij de Groene Kenniscoöperatie. De experimentele fase was voorbij.

De ontwikkeling van GKN kwam in 1999 niet uit de lucht vallen. Al veel langer, dertig jaar, is LNV betrokken bij ontwikkelingen van ICT in een kennissysteem. De eerste plannen dateren van 1977 toen het toenmalige ministerie van Landbouw en Visserij onderzoek deed naar een minicomputerplan. Begin jaren tachtig werd een ict-organisatie opgezet, met enkele grote rekencentra in bijvoorbeeld Wageningen. Het groene onderwijs maakte kennis met minicomputers. Het besef groeide dat er meer samenwerking zou moeten zijn. Diverse initiatieven werden vanaf 1986 opgezet, denk aan Agronet en videotex. Nadat internet zich ontwikkelde, na 1995, ontwikkelden zich ook de ideeën voor structurele verbinding. In die tijd ontstonden initiatieven als hao.com en 'Kennis uit het stopcontact'.

De ontwikkeling van een breed inzetbare ict-infrastructuur voor het ontsluiting en delen van kennis – waarvoor GKN bedoeld is – en voor het stimuleren van het nieuwe leren is een logisch vervolg van die ontwikkelingen. Na de eerste fase, de tijd van pionieren, is het gebruik gegroeid. Tien jaar na de start zijn er ruim 67.000 gebruikers, waarvan zo'n 25 procent actief. Het aantal objecten bedraagt 4 miljoen, en de database heeft een omvang van 1 miljoen Mb.

Waardevol

Betekent dit dat GKN succesvol is? "Het is een

waardevolle voorziening,” vertelt Paul Kirschner, “maar het kan beter.” Kirschner, voorzitter van de auditcommissie Groen Kennisnet geeft een korte toelichting op het auditrapport. Hij prijst de sectorbrede aanpak. Het heeft bijgedragen aan verbetering van het groene onderwijs, vooral het groene mbo. Maar er is nog wel wat te verbeteren: veel mogelijkheden blijven onbenut. De gebruiksvriendelijkheid kan beter, het is niet overzichtelijk. Het gebruik is te vrijblijvend, en deskundigheid van de gebruikers kan beter. In het interview met Paul Kirschner in deze editie kunt u daar meer over lezen.

Dat er goede voorbeelden zijn van het gebruik, laten docenten zien tijdens speedpresentaties. Jeannet van Zoest, Vmbo-docente in Heerhugowaard vertelt hoe ze aarzelend gebruiker werd van de Educatieve Contentcatalogus (zie kader). Jos Damhuis, mbo-docent in Almelo laat zien hoe de CoP (Community of Practice) werkt voor loonwerkdocenten (zie kader) en Wied Hendrix, mbo-docent in Doetinchem (AOC Oost) laat zien waarom de beeldenbank gewasbescherming voor leerlingen interessant is.

Natuurlijk is de blik niet alleen op het verleden gericht. Tijdens de conferentie wordt er gesproken over het vervolg, informeel en tijdens presentaties en workshops. Van Schie ziet veel mogelijkheden om Livelink, ‘een hoogwaardige, ict-gebruiksomgeving die op maat doelgroepen en projecten kan bedienen’ in te zetten bij samenwerking tussen teams. Hij denkt dat je de database kunt ombouwen tot een ‘gele gids’ voor het groene kennissysteem. Hij vindt dat er binnen LNV, Wageningen UR en de activiteiten van de Groene Kenniscoöperatie meer gebruik gemaakt zou moeten worden van de activiteiten van Groen Kennisnet. Daarom zouden er meer koppelingen moeten komen met de netwerken van bijvoorbeeld WUR, LNV en Agroportal.

Ruim 125 deelnemers woonden de conferentie bij

René van Schie (LNV) tijdens zijn presentatie

Dick van Zaane, bibliothecaris van Wageningen UR en voorzitter van het regieteam Groen Kennisnet, richt tijdens de miniconferentie zijn blik op de toekomst. Hij ziet voor Groen Kennisnet in 2015 drie functies: Een functie om publiek kennis te delen, een gepersonaliseerde leer- en werkomgeving en gereedschap om samen te werken. Hij noemt in zijn presentatie een Groene Content Catalogus, een Groen Kennisportaal. Instellingen zouden in kennisarrangementen samen moeten werken. De ontwikkeling van een gepersonaliseerde omgeving zoals i-google moet een onderdeel van het Groen Kennisnet

Speedpresentatie Community of Practice

Hoe houd je contact met je collega's? En speciaal met de docenten loonwerk? Dat vraagt Jos Damhuis, docent en teamleider in Almelo (AOC Oost) zich af tijdens zijn speedpresentatie. Er zijn zoveel mogelijkheden: Hyves, Facebook, Twitter of LinkedIn. De oplossing is de CoP loonwerk, zoals die nu in Livelink is opgebouwd. De CoP bevat een blog, je kunt direct contact leggen met al je collega's. En je vindt er bijvoorbeeld links naar arrangementen in de ECC, documenten van de landelijke werkgroep Loonwerk of de backoffice van het Groene Lab.

worden. Hubert Krekels van Bibliotheek Wageningen UR en programmaleider van het programma 'Ontsluiten Publieke Kennis van de Groene Kennis Coöperatie, laat met een prototype zien hoe zo'n nieuwe portal er uit zou kunnen zien. Het moet een portal worden die nog beter bronnen ontsluit uit de Educatieve Content Catalogus, uit Artik+, de database van de bibliotheek van Wageningen UR, het Groene LAB en video's van Teleblik. De portal moet meer verbindingen leggen met portals voor doelgroepen zoals die er nu al zijn. Hij noemt de Melkveeacademie, Groenweb en Dierenwelzijnswb. Hij laat als voorbeeld zijn eigen i-google zien, een persoonlijke portal die je zelf naar eigen believen kunt aanpassen. Ook in Groen Kennisnet zou dat moeten kunnen.

Conferentie op www.groenkennisnet.nl

Van de conferentie is een videoregistratie gemaakt. U vindt deze – evenals downloads van presentaties en een fotopresentatie – op www.groenkennisnet.nl bij Nieuws.

Videoploeg aan het werk tijdens de conferentie

Speedpresentatie Gebruik Educatieve Contentcatalogus

Vmbo-docente Jeannet van Zoest uit Heerhugowaard (Clusius College) had tot vorig jaar nog nauwelijks gewerkt met Groen Kennisnet, of met de ECC. Toen ze eind vorig schooljaar hoorde dat de school geen boeken meer zou gebruiken, maar zou overstappen op de ECC, schrok ze. Zo erg dat ze zelfs overwoog te stoppen met haar werk.

Na uitleg over het gebruik van de arrangeertool ging ze thuis aan de slag. "Het leek wel te doen." Ze riep de hulp in van haar zoon – handig met computers – en ging na de zomervakantie met leerlingen aan het werk. Nu is ze zo ver dat ze er goed mee overweg kan. Ze ziet ook de meerwaarde. "Leerlingen kunnen altijd bij het lesmateriaal. En je kunt het steeds weer aanpassen."

Vmbo-docenten Jeannet van Zoest vertelt hoe ze afgelopen zomer, met hulp van haar zoon, aarzelend kennismaakt met de ECC. Langzamerhand is de angst verdwenen.